

Bydgoszcz, 02 września 2020 r.

Nr 50/2020

Sz. P.
Mirosław Kozłowicz
Zastępca Prezydenta Bydgoszczy

do wiadomości

Sz.P.
Wiesław Zawistowski
Dyrektor Wydziału Gospodarki Komunalnej

Szanowny Panie Prezydencie,

niniejszym wnioskujemy o dokonanie nasadzeń drzew na terenie Wyspie św. Barbary w Bydgoszczy oraz przeprowadzenie badania gleby, by sadzonym drzewom zagwarantować jak najlepsze warunki do rozwoju.

Uzasadnienie

Wyspa św. Barbary leży w sercu naszego miasta. Kiedyś była bujnie porastana przez drzewa. Dziś stanowi jeden z mniej atrakcyjnych punktów. Razem z sylwetką Katedry św. Marcina i Mikołaja jest często fotografowana przez turystów z bulwaru nad Brdą.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego teren ten został oznaczony literami ZU (zieleni urządzona). Dopuszcza się także utrzymanie istniejącego zagospodarowania z naturalnymi nasadzeniami zieleni o charakterze krajobrazowym. Należy zauważyć, że w ciągu 8 lat, które minęły od przyjęcia mpzp Stare Miasto kondycja drzew na wyspie znacznie się pogorszyła. W związku z tym wnosimy o zbadanie warunków glebowych oraz dokonanie nowych nasadzeń.

W załączniku przedstawiamy szczegółową propozycję przygotowaną przez naszego eksperta - dr inż. Macieja Korczyńskiego.

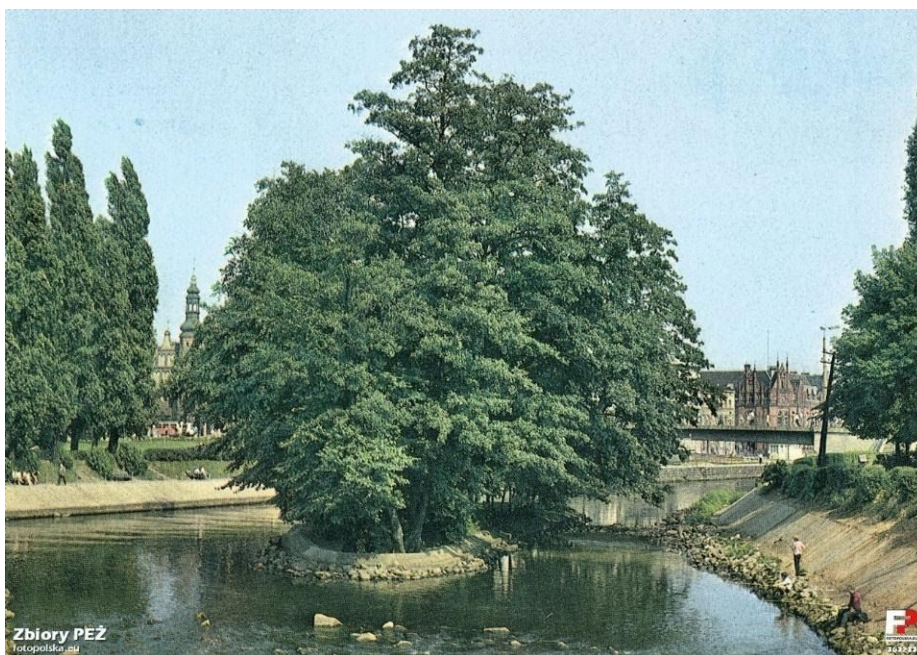
Z poważaniem,

Marzena Błaszczyk
Przewodnicząca Zarządu
/podpisano elektronicznie/

Emilia Mielewczyk
Wiceprzewodnicząca Zarządu
/podpisano elektronicznie/

Propozycja zagospodarowania Wyspy św. Barbary w Bydgoszczy opracowanie dr inż. Maciej Korczyński

Wyspa św. Barbary powstała w II połowie XIX w. z materiału rzecznoego podczas regulacji Brdy. Zawsze stanowiła zieloną oazę w centrum Bydgoszczy. Jej powierzchnia razem z betonowym obrzeżem wynosi około 400 m².



Widok wyspy: Wyspa w latach 1974-1975. Fot. A. Stelmach, Poczłówka KAW
źródło: <http://wspominajbydgoszcz.blogspot.com/2015/12/wyspa-sw-barbary.html>

W latach 30. poprzedniego stulecia planowano iluminację wyspy oraz ustawienie figury św. Barbary. Ostatnimi laty przewidywano urządzenie tu: kawiarni lub restauracji, oświetlenia jej z dna rzeki, wybudowanie mostka łączącego wyspę ze skwerem im. Leona Barciszewskiego oraz pomostu wchodzącego w głąb rzeki. Część użytkową przewidywano od strony Jazu Farnego a od mostu miała mieć charakter naturalny.

<https://bydgoszcz.wyborcza.pl/bydgoszcz/1,65120,18378058,ozyje-wyspa-sw-barbary-wkrotce-wypije-my-na-niej-kawe.html>

Od ul. Ku Młynom, wokół wyspy prowadzi tor kajakarstwa górskiego.

Aktualnie na wyspie św. Barbary praktycznie nie ma drzew i krzewów, roślinność zielną tworzy płat trzcinnika piaskowego. Jest to trawa silnie rosnąca, o mocnym systemie kłączy podziemnych. Jej walor plastyczny to srebrzyste zabarwienie liści. Tworzy wprawdzie efektowną plamę barwną na rzece, lecz jej siedliskiem są śmietniska, miejsca porzucone i inne tereny zaniedbane.

Powstaje pytanie o sposób zagospodarowania Wyspy św. Barbary. Moim zdaniem są trzy możliwości:

- ukształtowanie jej jako zielonej enklawy o charakterze naturalnym,
- efektowna plama barwna budowana z drzew i krzewów o wyrazistych cechach plastycznych,
- miejsce widokowo-rekreacyjne w duchu przedstawianych w minionych latach propozycji.

Ostatnie rozwiązanie wymaga całkowitej przebudowy stanu istniejącego – intensywnych prac ziemnych związanych z wprowadzeniem infrastruktury technicznej (energia, kanalizacja, wodociąg, nawierzchnie), czyli zniszczenia istniejącego układu przyrodniczego.

Pozostałe propozycje stanowią wyspę jako ostoje przyrody o walorach estetycznych. Wariant „naturalny” bazowałby na wprowadzeniu rodzimych gatunków drzew i krzewów. Z występującym tu siedliskiem przyrodniczym związane są przede wszystkim olsza czarna *Alnus glutinosa* i jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*, które zasiedlały to miejsce wcześniej. Akcenty barwne wprowadziłyby czeremcha zwyczajna *Padus avium* (intensywnie kwitnie w maju) i kalina koralowa *Viburnum opulus* (białe kwiaty w maju i czerwcu, brunatnoczerwone liście i czerwone owoce jesienią). Oba gatunki są atrakcyjne dla ptaków.

Propozycja efektownej plamy bazuje nie tylko na gatunkach rodzimych. Wprowadzić można plamę białą o różnej intensywności przez cały rok: brzoza omszona *Betula pubescens* (biała kora) i dereń biały odm. Gouchaulta *Cornus alba* 'Gouchaultii' lub inna odmiana o intensywnie białopstrych liściach. Plamę czerwoną-żółtą utworzyłyby dąb błotny *Quercus palustris* (liście czerwone jesienią) i dereń rozłogowy odm. złotokora *Cornus sericea* 'Flaviramea' (żółte pędy zimą).

Przy propozycjach „botanicznych” sadzenie roślin wymagałoby wycięcia relatywnie niewielkich płatów trzcinnika piaskowego. W miarę zacieniania terenu przez drzewa i krzewy ukształtowałyby się naturalne runo zielne.

Do czasu rozrośnięcia się drzew i krzewów wyspa to bardzo dobre miejsce dla iluminowanych ekspozycji rzeźbiarskich.

Zagospodarowanie wyspy św. Barbary jako rabaty kwiatowej (rośliny sezonowe, cebulowe, barwna kompozycja gatunków wieloletnich) byłoby najatrakcyjniejsze wizualnie i wizerunkowo, ale również najtrudniejsze i najbardziej kosztowne.